

Mødet den 11. Oktbr. 1934.

Fraværende: Vald. Pedersen.

1. (J. Nr. 11²⁰—1934). Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt med Blikkenslager P. V. Jensen.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 116—1934). Skrivelse fra Socialministeriets Arbejdsudvalg med Godkendelse af Jordarbejdet ved Dollerupvej.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 530—1934). Skrivelse fra Danske Gasværkers Tjærekompagni med Dagsorden til Generalforsamlingen den 24. ds.

Det overdroges til Belysningsudvalget at repræsentere Kommunen.

4. (J. Nr. 479—1934) Beretning fra Udvalget for Undervisning af Arbejdsløse for afvigte Vinterhalvaar.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 395—1934). Indstilling fra Brolægningsudvalget om Fortsættelse af Ungdomsarbejdet ved Fodboldbanerne paa Stadion.

Følgende Indstilling forelaa:

»For det Tilfælde, at det planlagte Ungdomsarbejde paa Galopbanen ikke skulde naa at komme i Gang, foreslaas det at søge aner-

kendt en Udvidelse af det nuværende Arbejde med Anlæg af Fodboldbanen paa Stadion.

Den ene Fodboldbane, som er under Arbejde, mangler endnu $\frac{2}{3}$ i at være færdig, og endvidere er der planlagt yderligere 3 à 4 Fodboldbaner ved Holmevej, af hvilke den Øst for Indkørselen til Galopbanen projekterede passende vil kunne udføres samtidig.

Arbejdet vil med 120 Mand andrage ca. 18000 Dage, og Udgifterne vil blive:

18000 Dage à 3,00 Kr.	54000 Kr.
Materiel	4000 »
Formand 42 Uger à 85 Kr.	3500 »
Læreren 54 Uger à 85 Kr.	4600 »
Administration	4400 »
Lokaler	1500 »
Beklædning	5000 »

77000 Kr.

Heraf refund. Staten $18000 \times 2,50$ Kr. 45000 »

saaledes at Kommunens Udgift bliver 32000 Kr.

A n d r. B i t s c h anbefalede Indstillingen. Den ene Fodboldbane var nu færdig, og de Penge, der var bevilget til Ungdomsarbejdet, var opbrugt. Man foreslog derfor Arbejdet fortsat, for saa vidt Arbejdet ved Golopbanen ikke kom til Udførelse efter denne Lov.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 518—1934). Indstilling fra Brolægningsudvalget angaaende Anlæg af Thorshavnsgade.

Følgende Indstilling forelaa:

»Ved Approbationen af Udstykningen af Matr. Nr. 88 er Thorshavnsgade forudsat udlagt i 10 m Bredde, hvilket Areal matrikulært er fragaaet Parcellerne. Da Andragendet kun angaar dette Forhold, skal man foreslaa, at

Kommunen som paataleberettiget paabyder Arealet ryddet og udlagt i 10 m Bredde.

Der vedlægges en Skitse af Gaden og Af-skrift af den paagældende Deklaration. M. H. t. Gadens Anlæg henvises til §§ 4 og 5. Paa dette Punkt bør næppe stilles noget Krav, forinden Kloakforholdene er i Orden, og den ny Vejvedtægt approberet«.

A n d r. B i t s c h oplyste, at det drejede sig om Gaden fra Trøjborgvejs Forlængelse til Brendstrupvej. Grundejerne havde ønsket at faa Vejarealet ryddet for Hegn o. l., saa Vejen faar 10 m Bredde, og Udvalget anbefalede, at Byraadet giver Paabud herom.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 30³²—1932). Skrivelse fra Generaldirektoratet for Statsbanerne om Overtagelse af Omnibusruten Aarhus-Grenaa.

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Udvalget kan anbefale Andragendet, for saa vidt Statsbanerne opnaar Overenskomst med den nuværende Ejer om Overtagelse af Buten og paa Vilkaar af, at de for Buten tidligere stillede Betingelser fremdeles skal være gældende«.

A n d r. B i t s c h forelagde Indstillingen.

H o l g e r E r i k s e n udtalte, at den socialdemokratiske Gruppe havde den Opfattelse, at Indstillingen fuldstændig ser bort fra Statsbanernes Andragende, naar man stiller som Betingelse, at de skal blive enige med vedkommende Mand. Han vilde sikkert stille saadanne Betingelser, at Statsbanerne ikke kan gaa ind derpaa. Taleren vilde foreslaa, at man anbefaler, at Stats-

banerne faar Lov til at overtage Ruten paa de Betingelser, som de tilbyder.

J. C h r. M ø l l e r bemærkede, at man ved enhver Lejlighed favoriserede Statsbanerne. Men hvis disse ikke kunde optage en Konkurrence paa anden Maade end ved at slaa en Mand ud, der i flere Aar havde drevet Ruten tilfredsstillende, var det ikke heldigt. Grenaa Byraad havde heller ikke anbefalet det. Taleren vilde anbefale at stemme for Indstillingen, som den forelaa.

H o l g e r E r i k s e n svarede, at det var den gamle Historie, idet de Konservative mente, at Statsbanerne kunde blot drives med Underskud, som Skatteyderne saa maatte betale. Men hvor Bilruter konkurrerede med Statsbanerne, var det rimeligt, at Statsbanerne, overtog Ruterne, saa man efterhaanden kunde blive fri for Underskudet. Det var det, som i det lange Løb tjente Borgerne bedst.

J. R. F a n g e r fandt det let nok af Staten at lade en Mand oparbejde en Rute og saa bag-efter tage den fra ham. Det var en Slags Voldspolitik. Staten kunde have lavet Ruten straks og sat de Penge til, som den Mand havde gjort. Der laa en Ansøgning fra den Mand, som hidtil havde drevet Ruten, og den plejede man at anbefale, naar der ikke havde været noget i Vejen. Taleren vilde anbefale at fastholde Indstillingen, som den foreligger.

J. C h r. M ø l l e r mente ikke, det var nogen særlig Konkurrencerute for Statsbanerne, og de Folk, der benyttede Ruten, vilde maaske ikke være særlig tilfredse med, at Statsbanerne overtager den. Det var vel ikke Meningen, at man skal fratage private alle Koncessioner, for at Staten kan klare sig. Naar en Mand i flere Aar havde

drevet en Rute forsvarligt, kunde man ikke kræve, at han skal overlade den til Statsbanerne.

Holger Eriksen hævdede, at fordi en Mand faar en Koncession paa 5 Aar, er den ikke givet ham paa Livstid eller maaske endog til hans eventuelle Arvinger. Den kan senere gives til en anden, hvis man finder, det er bedre til Samfundets Tarv. Statsbanerne havde altid overtaget Bilruterne til rimelige Priser og tog ofte de Folk i sin Tjeneste, som havde haft Ruten, saa det kunde ikke kaldes Vold mod nogen.

Andr. Bitsch gjorde opmærksom paa, at Byraadet var ikke uinteresseret i Statsbanerne, og det var vel Grunden til, at man som Regel støttede dem, naar de ønskede en Koncession. Paa den anden Side var Brolægningsudvalget ikke i Tvivl om, at Statsbanerne som hidtil vil overtage Ruten paa rimelige Vilkaar, og det regnede man med, da man affattede Indstillingen.

Borgmesteren bemærkede, at Aarhus havde en vis Interesse i, hvorledes Grenaabanen svarede sig, saa man ikke risikerede en Nedlæggelse af Banen. Derfor kunde man ikke have saa stor Interesse i at støtte private. Kunde man ikke enes om anbefale, at Statsbanerne faar Koncessionen med den Tilføjelse, at de skal overtage det paa Ruten værende Materiel til en rimelig Pris. Paa den Maade, Indstillingen var formet, betød det, at Statsbanerne skal affinde sig med Indehaveren for enhver Pris, han vilde forlange.

J. Chr. Møller vilde fastholde Indstillingen og gik ud fra, at Udvalget vilde gøre det samme.

Borgmesteren svarede, at der saa maatte stemmes om Sagen.

Den af Holger Eriksen foreslaaede Form vedtoges med 13 Stemmer mod 7.

8. (J. Nr. 30³³—1934). Andragende fra Indehaveren af Bilruten Højbjerg—Aarhus om Fornyelse af Koncessionen.

Anbefalet af Brolægningsudvalget paa sædvanlige Betingelser.

Tiltraadtes.

9. (J. Nr. 30³⁴—1934). Andragende fra Indehaveren af Omnibusruterne Aarhus—Gylling—Alrø og Aarhus—Norsminde—Odder om Tilladelse til Ændring af Køreplanerne.

Anbefalet af Brolægningsudvalget.

Tiltraadtes.

10. (J. Nr. 35^{—6}—1934). Efterbevilling af Overskridelser i Hospitalernes Regnskab. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

11. (J. Nr. 37^{—10}—1934). Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for Gasværket, Elektricitetsværket, Svømmehallen og Fjernopvarmningen.

J. C h r. M ø l l e r pegede paa, at Overskudet efter Udvalgets Forslag skulde overgaa til Fonds. Dette kunde være meget godt, hvis Kommunens Regnskab kunde balancere, men det var der desværre ikke Udsigt til, og man kunde godt vente et større Underskud f. Eks paa Socialudvalgets Budget. Man maatte huske paa, at Aarhus Kommune var Træet, og de forskellige Institutioner var Grene, som var knyttet dertil og maatte betragtes som et Hele. Naar flere Udvalg mødte med Underskud, som Kommunen skulde dække, gik det næppe an at lade Overskudet fra andre Udvalg gaa til Fonds; det maatte i hvert Fald bevirke Underskud paa Budgettet. Man havde set, at en anden langt større Kommune havde opsamlet meget i et Fond, men de maatte lade det hele gaa tilbage igen til Kommunens Kasse og tillige forhøje Sporvognstakster, Elektricitets-

afgift o. s. v. Nu havde samme Kommune et Underskud paa over 20 Mill. Kr., men de tog det lettere end her, idet en Del dækkes af Fonds, og Resten afskrives paa Formuen. Hvis Aarhus kunde have gjort det samme, var man ude over det og behøvede ikke at paalægge Skatteyderne flere 100000 Kr. hvert Aar for at faa Underskudet indtjent. Det var selvfølgelig rigtigt, som et Medlem af Gruppen havde sagt, at ved en saadan Afskrivning paa Formuen fik man ingen Penge. Men vedkommende Kommune havde vel lettere ved at laane Penge end Aarhus, hvor man med Hatten i Haanden maatte bede om Tilladelse dertil. Den Udvej gik altsaa næppe i Aarhus, skønt Formuen her var forholdsvis betydelig større end vedkommende Kommunes. Det var derfor en noget farlig Vej at henlægge Overskudet fra de enkelte indtægtsgivende Grene, som Belysningsvæsenet. Taleren vilde henstille, at man behandler Kommunens Værker ligesom andre Institutioner, og naar Kommunen maa tage imod Tabet, maa ogsaa Overskudene gaa i Kommunens Kasse.

B o r g m e s t e r e n gjorde opmærksom paa, at Belysningsvæsenets Stilling er saaledes, at man havde holdt Budgetterne og indbetalt, hvad der skulde betales til Kommunens Kasse, og derefter var der paa Elektricitetsværkets Konto et Overskud paa 119000 Kr. og for Gasværket 133000 Kr., altsaa ca. $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. Bædeanstalten havde kun gaaet $\frac{1}{2}$ Aar, og Regnskabet for denne kunde derfor ikke gøres op, men den havde betalt Driftsomkostningerne. Taleren haabede, at det efterhaanden vilde blive bedre, selv om man ikke kunde klage over Besøget. Fjernopvarmningen havde givet et større Overskud, men det var over-

vejende brugt til de store Ledningsanlæg, der var udført i det sidste Aar. Angaaende de foreslaaede Henlæggelser, saa vidste man ikke, hvorledes Stillingen blev, før samtlige Regnskaber var indgaaet, og man kunde jo saa til den Tid komme tilbage til Spørgsmaalet angaaende dette Forhold, og saa kunde der antagelig blive Enighed om, hvorvidt Overskudet skal henlægges eller overføres til Kommunens Kasse.

Holger Eriksen var enig med Borgmesteren i, at dette Spørgsmaal foreløbig kunde staa aabent. Taleren vilde dog hævde, at det her ikke drejede sig om et almindeligt Udvalg, der har Overskud eller Underskud, men at det ogsaa var et Spørgsmaal om Skatteudskrivning, og Kommunens Værker havde i Forvejen givet 1 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr. i Kommunens Kasse.

J. Chr. Møller bemærkede, at hvis f. Eks. Socialudvalget mødte med et Underskud paa 1 $\frac{1}{4}$ Mill. Kr., vilde det være urimeligt samtidig at overføre Overskudet til Fonds. Kommunen vilde blot derved komme i Vanskeligheder, og man blev nødt til før eller senere at overføre disse Fonds. Taleren forstod imidlertid Borgmesterens Udtalelse saaledes, at hvis der senere viste sig et større Underskud, kunde de Beløb, der foreslaas henlagt til Fonds, føres tilbage, og Taleren kunde i saa Fald tiltræde Indstillingen. Det var ikke noget Skattespørgsmaal, men et rent Budgetspørgsmaal.

J. R. Fanger kunde heller ikke indse, at dette Spørgsmaal har noget med Skatteudskrivningen at gøre; det var et Overskud, der var indtjent udover det ordinære. Hvis f. Eks. Forsørgelsesvæsenet gav Underskud, maatte det dækkes

af Kassebeholdningen, og saa var det dog rimeligst, at ogsaa Overskudet gik i Kassen.

B o r g m e s t e r e n pegede paa, at Aarene 1932—34 havde givet de store Underskud, og der vilde sikkert for sidste Aar vise sig et betydeligt Underskud.

H o l g e r E r i k s e n fastholdt, at dette Spørgsmaal netop berørte Skatteudskrivningen. Naar Værkerne kunde indsamle Fonds, var der Mulighed for at skaffe billige Priser paa Gas og Elektricitet og derved komme bort fra den indirekte Beskatning; men det kunde de Konservative selvfølgelig ikke lide.

Overgik til 2. Behandling.

12. (J. Nr. 553—1934). Indstilling fra Stadsingeniøren angaaende en **Udvidelse af Telefonsmøgen.**

Følgende Indstilling forelaa:

»I Tilslutning til den paa Budgettet vedtagne Omlægning af Telefonsmøgen har jeg ved Forhandling med Ejerne af Søndergade 4—6, Anton Christensens Arvinger, opnaaet, at disse rykker tilbage som vist paa den vedlagte Plan. Det er dog en Forudsætning, at Arealet stadig forbliver under Ejendommen og henregnes som ubebygget Areal. Ejerne ønsker gerne dette sikret ved en Deklaration af omtrent følgende Indhold:

»Aarhus Kommune erklærer herved, at den Del af det ubebyggede Areal af Ejendommen Søndergade 4—6, Matr. Nr. 208 b, 205 b og 205 c af Aarhus Bygrunde, der ved Regulering af den saakaldte Telefonsmøge tillægges denne til Udvidelse af Bredden, stadig, uanset den foretagne Udvidelse af bemeldte Smøge, tilhører Ejendommen Søndergade 4—6 og stadig maa henregnes til Ejendommens ubebyggede Areal«.

Jeg skal derfor foreslaa, at en saadan Deklaration udstedes til Sikring af de ovennævnte Rettigheder«.

Tiltraadt af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 534--1934). Indstilling fra Stadsingeniøren angaaende et **Magelæg ved Trøjborgvejs Forlængelse, Matr. Nr. 83 e.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Partikulier M. Eriksen og Landinspektør Rørholm udstykker for Tiden Matr. Nr. 83 e til Villagrunde. Ved Udstikningen i Marken viser det sig, at Matrikelskellet ligger bagved den for Vejens Nordside nu fastsatte Byggelinie, saaledes at der bliver en Strimmel Jord paa 70 cm Bredde disponibel, vist paa medfølgende Plan Nr. 25354.

Samtidig ønskes herfra en lidt større Hjørneafskæring.

Det foreslaas at magelægge de to Arealer, saaledes at det Areal paa ca. 28 m², som tillægges Matr. Nr. 83 e udover Afgivelsen, betales af d'Hrr. Eriksen og Rørholm.

Landinspektør Rørholm tilbyder at betale 100 Kr. kontant samt afholde eventuelle Omkostninger. Prisen svarer til 3,67 Kr. pr. m², medens Grundskylden er 3,00 Kr. pr. m². Det anbefales at acceptere Tilbudet«.

Tiltraadt af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Indstillingen vedtoges.

14. (J. Nr. 536—1934). Indstilling fra Stadsingeniøren angaaende et mindre **Jordarbejde ved Aldersrovej.**
Følgende Indstilling forelaa:

»Paa vedlagte Planer Nr. 25355 a og b er vist den af Tømrmester Møller og Murer-
mester Christiansen opførte Bebyggelse ved
Aldersrovej, der er offentlig Vej. Ifølge Over-
enskomst er Ejerne forpligtet til selv at afholde
Udgiften til Fortovene, henholdsvis ca. 800 Kr.
og 420 Kr., hvilket for Tiden udføres af Kom-
munen for disses Regning. Fortovsanlægget med-
fører en mindre Istandsættelse af Kørebanen,
der maa afholdes af Kommunen.

En ganske nødtørftig Tilslutning som vist
paa Forslag I vil andrage ca. 700 Kr. En Om-
lægning til rigtig fremtidig Højde som vist paa
Forslag 2 ca. 3000 Kr. Hertil kommer ca. 550
Kr. til Indrykning af nuværende Fortov paa
Hjørnet af Trøjborgvej. Da en Istandsættelse
af Aldersrovej formentlig senest maa ske ved
den ny Skoles Indvielse, skal jeg foreslaa For-
slag 2 og Fortovsomlægning ved Hjørnet bragt
til Udførelse. Udgiften vil som anført andrage
3550 Kr.

Fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyg-
gelse forelaa følgende Indstilling:

»Fremsendes til Byraadet, idet Udvalget
foreslaar Vejstandsættelsen udført efter Forslag
1. Udgiften ca. 700 Kr. udredes af Fonden for
Gadeanlæg Nord for Aaen«.

Udvalgets Indstilling vedtoges.

15. (J. Nr. 536—1934). Indstilling fra Slagtehus-
udvalget om Bevilling af 10000 Kr. til Moderni-
sering af Kølehuset og Overdækning af Svinefoldene
paa Kvægtorvet.

Følgende Indstilling forelaa:

»Da Slagtermesterforeningen har opgivet at
drive det paa Slagtehuset værende Kølehus,
har man, forinden Slagtehuset selv overtog

Driften, maattet foretage en Omforandring og Modernisering af Kølehuset, bl. a. installeret et nyt og mere økonomisk Køleanlæg fra A/S Sabroe.

Endvidere har man efter Krav fra saavel Indsendere som Eksportører af Grisesøer besluttet at bygge Tag over de paa Kvægtorvet værende Svinefolde i Lighed med, hvad der findes andetsteds.

Udgifterne til disse to Foretagender vil andrage henholdsvis 8000 og 2000 Kr. Da Beløbet ikke kan afholdes paa indeværende Aars Budget, tillader man sig at andrage om en Ekstrabevilling paa 10000 Kr., at afdrage i Løbet af 5 Aar.

Det bemærkes, at der ved Omforandringen af Kølehuset er indvundet Plads, som er udlejet for 1800 Kr. aarlig, og at Kølehusets Drift fremtidig vil give et Overskud paa ca. 1200 Kr. aarlig, medens den tidligere ingen Indtægt gav«.

Fra Budgetudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Budgetudvalget indstiller, at det omhandlede Beløb stilles til Raadighed til de foreslaaede Byggeforetagender, men ønsker samtidig at henstille til Udvalgene, at nye Arbejder ikke bringes til Udførelse, forinden der foreligger Byraadsbeslutning m. H. t. de nødvendige Udgifters Bevilgelse«.

B o r g m e s t e r e n antog, man kunde tiltræde Bevillingen. Men Taleren vilde samtidig henlede Opmærksomheden paa Budgetudvalgets Henstilling, som ikke gjaldt Slagtehusudvalget alene, men alle Udvalgene.

Indstillingen vedtoges.

16. (J. Nr. 474—1934). Andragende fra Fabriken »Expres« om Tilladelse til at benytte Aarhus Byvaaben til Varemærke.

B o r g m e s t e r e n meddelte, at Budgetudvalget ikke havde anbefalet det, da det vist ikke kunde tillades ifølge en gammel Lovbestemmelse. Det var senere blevet oplyst, at Byraadet vist godt kunde give Tilladelsen, men Taleren vilde alligevel anbefale, at man ikke ønsker Byvaabenet anvendt saaledes.

Kunde ikke bevilges.

17. (J. Nr. 512—1934). **Fundats for Bagermester F. Kokborg og Hustrus Legat.**

Legatudvalget finder intet mod Fundatsen at erindre.

Tiltraadtes.

18. (J. Nr. 504—1934). **Andragende fra Dansk Byplanlaboratorium om Forhøjelse af det hidtil ydede aarlige Tilskud.**

Fra Budgetudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Paa indeværende Aars Budget findes ikke opført noget Tilskud til Byplanslaboratoriet. Udvalget kan derfor ikke anbefale Andragendet, men indstiller, at der ligesom i Fjor bevilges 100 Kr.«.

Indstillingen vedtoges.

19. (J. Nr. 510—1934). **Andragende fra Foreningen til Dyrenes Beskyttelse om Tilskud fra Kommunen.**

Budgetudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

B o r g m e s t e r e n oplyste, at der ikke paa Budgettet var optaget noget Beløb hertil, og man mente ikke mere, at Foreningens Formaal havde nogen Interesse for Kommunen.

Kunde ikke bevilges.
